

JAN KŘIPAČ / 4. 1. 2017

Koudelka fotografuje Svatou zemi

V roce 2009 přijel Josef Koudelka do Izraele připravovat nový cyklus fotografií *Wall*. Práce na něm trvala s přestávkami čtyři roky, během nichž světově proslulého fotografa českého původu zaznamenával na video jeho izraelský asistent Gilad Baram. Z natočeného materiálu pak sestříhal celovečerní dokument, který se po uvedeních na zahraničních festivalech dostává do české distribuce.

Koudelka přicestoval do Izraele na pozvání francouzsko-židovského fotografa Frédérica Brennera, který zde organizoval projekt *This Place*. Jeho záměrem bylo představit tuto zemi očima dvanácti zahraničních fotografů. Výsledkem byla kolektivní putovní výstava, která se po premiéře v pražském DOXu přesunula do Tel Avivu a následně do amerického Brooklynu. Koudelka byl na ní zastoupen zmíněnou sérií *Wall*, která vyšla rovněž knižně péčí jeho domovské agentury Magnum.

Pro fotografa typická černobílá panorámata zachycují v různých podobách bezpečnostní zeď vystavěnou mezi Izraelem a Západním břehem Jordánu. Koudelka tak na jedné straně rozvíjí svůj zájem o krajinou fotografii, který je pro jeho tvorbu určující od osmdesátých let, na straně druhé se vůbec poprvé vrací k tématu ozbrojeného konfliktu, který opustil po roce 1968, kdy nasnímal okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy. Aktuální snímky polopouštní krajiny bez lidí, kdy jedinou stopou civilizace zůstává vysoká betonová bariéra, jsou výmluvnými svědky současného politického napětí.

Koudelku během jeho návštěv Izraele doprovázel student Akademie výtvarných umění v Jeruzalémě Gilad Baram. Zpočátku nedůvěřivý, do sebe uzavřený a na práci plně soustředěný umělec nedovoloval jakýkoli zásah zvenčí do tvůrčího procesu. Postupně však Baramovi umožnil, aby ho zpozvdálí natáčel na svůj fotoaparát Canon 5D Mark II.

Tímto způsobem vznikl charakteristický styl filmu, který zachycuje Koudelku v dlouhých statických záběrech, připomínajících svou poklidnou estetikou odstupu autorovy vlastní fotografie: „Došlo mi, že bych se měl pokusit osvojit si způsob, jakým se Koudelka dívá na svět,“ dodává Baram. „Celkově jsem zpomalil a rozvinul vizuální jazyk, který byl spojený více s fotografií než s pohyblivým obrazem. Upevnil jsem svůj fotoaparát na stativ a nechal Koudelku, aby se volně pohyboval v rámu záběru.“^[1]

Během několika let spolupráce vzniklo kolem 140 hodin natočeného materiálu, který do výsledného tvaru upravil Baram spolu se scenáristkou a střihačkou Elisou Purfürstovou. V něm jsou Baramovy záběry doplněny o krátké – o to cennější – komentáře Koudelky a o samotné fotografie, které celý koncept filmu přirozeně završují.

Snímek *Koudelka fotografuje Svatou zemi*, který vznikl v koprodukcí německé společnosti Nowhere Films, české Produkce Radim Procházka a České televize, byl premiérově uveden na MFDF v Jihlavě v roce 2015. Poté byl promítán na festivalech v Tel Avivu, Galway či San Francisku. Na posledním ročníku Finále Plzeň získal Zvláštní cenu poroty. Do kin ho uvádí společnost Pilot Film, která v současnosti distribuuje i nedávné dokumenty *Na Sever* a *Normální autistický film*.

Koudelka fotografuje Svatou zemi (ČR – Izrael 2015). Kamera,

produkce a režie: Gilad Baram, scénář: Gilad Baram, Elisa Purfürstová, hudba: Tobias Elisou Purfürst. Pilot Film, 92 min. Premiéra: 5. 1. 2017.

Poznámky:

[1] Anderson, Geneva. Israeli director Gilad Baram talks about “Koudelka Shooting Holy Land,” his debut doc on Magnum photographer Josef Koudelka, screening at the San Francisco Jewish Film Festival this week. *ART hound* [online]. [cit. 2017-02-01]. URL: <<https://genevaanderson.wordpress.com/2016/07/24/interview-israeli-director-gilad-baram-talks-about-koudelka-shooting-holy-land-his-debut-doc-on-magnum-photographer-josef-koudelka-screening-at-the-san-francisco-jewish-film-fest/>>.